

5.HAFTA

Ders içeriđi

- Sağlık sigortacılığında fiyatlandırma
- Sağlık sigortasının diğer sigorta dallarından farklı yanları

Sağlık Sigortacılığında Fiyatlandırma

2

- Ticari birer işletme olarak sigorta şirketlerinin temel amaçlarından birisi de kar etmek ve varlıklarını devam ettirmektir. Bir sigorta şirketinin karlılığını belirleyen en önemli parametrelerden birisi de sattığı sigorta ürünlerini doğru bir şekilde fiyatlandırabilmesidir.
- Bu itibarla, fiyatlandırma (ratemaking) fonksiyonu bir sigorta şirketi için hayati öneme sahiptir.
- **Sigorta şirketleri sigorta sözleşmelerinin fiyatını nasıl belirler?**

Sağlık Sigortacılığında Fiyatlandırma

- Bir sigorta ürününün fiyatı ödenen prim miktarıdır.
- Sigorta priminin hesaplanması olası hasarların *sıklığının ve şiddetinin tahmin edilmesi esasına* dayanmaktadır. Sigorta primi *matematiksel bir denklem olarak şu* şekilde ifade edilebilir.

Sağlık Sigortacılığında Fiyatlandırma

4

- **Prim** = Risk primi + Yök primi (Komisyonlar + Genel yönetim giderleri + Kar marjı)
- Safi prim olarak da adlandırılan risk primi, belirli bir sigorta türü ve süresi için öngörülen olası hasar masraflarını karşılamak üzere olasılık ve istatistik yöntemleri kullanılarak hesaplanan prim miktarıdır.
- Primin, risk primi dışındaki bileşenleri (yani, komisyonlar, genel yönetim giderleri ve kar payı) ise yük primi olarak ifade edilir.

Sağlık Sigortacılığında Fiyatlandırma

5

- **Örnek:**
- Bir özel sağlık sigortası şirketinin, 5.000 kişi için sağlık sigortası satmayı planladığını ve önceki yıllardan elde edilen deneyimler çerçevesinde bu poliçeler üzerinden gelecek hasar ihbarları neticesinde yaklaşık 1.000.000 TL'lik tazminat ödemeyi planladığını varsayalım.
- Bu durumda kişi başına düşecek tazminat ödemesi, $1.000.000 / 5.000 = 200$ TL olacaktır.
- Bu durumda **Risk primi = 200 TL'** dir.

Sağlık Sigortacılığında Fiyatlandırma

- Őirket, yk primi miktarını her bir alt bileŐen için tek tek hesap yaparak bulabileceği gibi sektörün genel yapısı ya da kendi tecrübesi gibi bilgiler ışığında da primin belirli bir yüzdesini yk primi olarak tespit edebilir. Bu yüzdeye yk yüzdesi denir. Örneğin, Őirketin yk yüzdesini %40 kabul ettiğini varsayacak olursak;
- **Yk primi = Prim x 0,40**
- Bu bilgileri yukarıdaki ana formülde yerine koyduğumuzda prim miktarını tespit etmiŐ oluruz. Buna göre;

Sağlık Sigortacılığında Fiyatlandırma

7

- $\text{Prim} = 200 + (\text{Prim} \times 0,40)$
- $\text{Prim} = 280 \text{ TL}$
- Yukarıda da belirtildiği üzere, bu örnek, prim hesabının temel mantığını göstermektedir. Sigorta şirketleri sattıkları sigorta ürünlerinin fiyatlarını belirlerken çok daha karmaşık yöntemlerle hareket ederek, farklı risk grubundaki müşterileri için farklı fiyatlandırma yoluna gitmektedirler.
- Örneğin bir sigorta kuruluşu sağlık sigortası fiyatlandırması yaparken; kişinin yaşı, cinsiyeti, sağlık durumu, mesleği, maliyet paylaşımı, sağlanacak faydalar ve medeni durumu gibi birçok faktörü hesaba katarak sigorta primlerini farklılaştırarak iyi ve kötü riskler arasında mümkün olduğunca bir ayırım yapmaya çalışmaktadır.

Sağlık Sigortacılığında Fiyatlandırma

8

- Sigorta primleri genellikle sigorta Şirketlerinin çalıŐtırdıđı aktüerler tarafından hesaplanmaktadır.
- Türkiye'de her sigorta Şirketi mutlaka en az bir aktüer bulundurmak zorundadır.

Sağlık Sigortacılığında Fiyatlandırma

- Sağlık sigortalarında da tazminat ve primi istatistiksel dayanağa göre saptamak amacıyla değişik meslekler için ayrı Hastalık Tabloları (Morbidity Tables) düzenlenmektedir.
- Hayat Tabloları gibi bu tablolar da risk olasılığı, yaşlılarda gençlere oranla daha fazladır. Dolayısı ile yaşlar ilerledikçe sorumlulukların eşitliği ilkesine göre sigortalılardan talep edilen primler de artmaktadır.

SAĞLIK SİGORTASININ DİĞER SİGORTA DALLARINDAN FARKLILIĞI

Genel olarak, sigorta finansal güvence sağlar. Örneğin, araba sigortası araba kazaları ile alakalı olan finansal kayıplara karşı koruma sağlar.

Hayat sigortası ise bir aile üyesinin vefat etmesi ile ilişkili olan finansal kayıplara karşı koruma sağlar.

Sağlık sigortası sadece oluşan tıbbi maliyetlerle ilişkili olan finansal kayıplara karşı koruma sağlamayı değil, aynı zamanda sağlık güvenliğini de korumayı amaçlamaktadır. Yani, potansiyel sağlık kaybına karşı koruma ve sağlık hizmetlerine yeterince erişmeyi sağlar.

SAĞLIK SİGORTASININ DİĞER SİGORTA DALLARINDAN FARKLILIĞI

- Sağlık sigortası, sigorta maliyetinin genellikle gelirle ilişkili olduğu ev veya araç gibi insan dışı varlık sigortalarından (insurance for non-human assests) farklılaşmaktadır.
- Sağlık sigortasını diğer sigortalardan ayıran temel fark tıbbi bakım, koruyucu bakım ve onarımla ilgili maliyetleri karşılaması, ancak zarar/hasar görmüş sermayenin (bu vakada insan vücudu) komple yerine konulmasının maliyetini karşılamamasıdır.

SAĞLIK SİGORTASININ DİĞER SİGORTA DALLARINDAN FARKLILIĞI

- İnsan dışı varlık sigortası, varlık kaybına karşı koruma sağlar ancak bakım masrafı için ödemede bulunmaz.
- Sigorta, ev veya araçlar için geçici yerine koymanın maliyetini de karşılayabilir, ancak bu durum sağlık sigortası açısından olanaklı değildir.
- Sağlık sigortası için risklerin hesaplanması daha zordur. Bunun iki temel nedeni vardır.
  - İnsan vücudu doğası gereği insan dışı mal ve hizmet varlıklarından daha karmaşıktır.
  - Belirli bir sağlık problemi için genellikle farklı maliyetler, sonuçlar ve riskler içeren olası farklı tedaviler vardır.

SAĞLIK SİGORTASININ DİĞER SİGORTA DALLARINDAN FARKLILIĞI

- Ahlaki tehlike bütün sigorta dallarında olabilir. Ancak insan dışı varlık sigortalarında ahlaki tehlike olgusu daha sınırlı olmaktadır. Örneğin, evini yakarak veya gerçek dışı olarak arabasının çalındığını sigorta şirketine ihbar ederek/bildirerek sigortacıyı dolandırmak yasadışıdır.
- Kalıcı sakatlıklar (sürekli engellikler) için nakit ödeme genellikle hayat sigortası kapsamına dâhil edilmektedir ve bu ödeme hayatın bir parçası için tazminat olmaktadır. Hayat sigortası için en belirgin ahlaki tehlike “intihar” durumudur.
- İntihar genellikle hayat sigortalarında tazminat kapsamı dışında tutulmaktadır.

Sorular ve Katkılar..

